

Productschap Diervoeder

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 28 NOVEMBER 2006
AGENDAPUNT : 11c
BIJLAGE : OB-06-72

BETREFT   **Project IV.2: Voedingsonderzoek vleeskalveren**

In de bijlage is het in de titel genoemde projectplan opgenomen, in overeenstemming met de strategische toekomstverkenning PDV 2010. Het is op dit onderdeel een uitwerking van het programma IV: Onderzoek en innovatie 2006 - 2009.

Het projectplan is al in juni jl. door het bestuur vastgesteld, maar nu zijn ook de kosten van de ondersteunende algemene activiteiten (informatievoorziening, sectorcommunicatie en basisvoorziening) naar rato toegerekend aan ondermeer dit project, waardoor het profijtbeginsel volledig wordt toegepast.

ADVIES

De Kalvermelkcommissie heeft al in het voorjaar 2006 positief geadviseerd. Het Dagelijks Bestuur adviseert ook positief.

FINANCIËLE ASPECTEN

Bij de dekking van de lasten is de toepassing van het profijtbeginsel nagestreefd. De dekking vindt plaats door een bestemmingsheffing op de productie van kunstmelkvoeders voor vleeskalveren.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Voorgesteld wordt de bijlage goed te keuren.

COMMUNICATIE

-

BIJLAGE(N)   : 1

Projectplan

Programma	:	IV: Innovatie en ontwikkeling	
Programmaleider	:	Johan den Hartog	
Projecttitel + nr.	:	Voedingsonderzoek vleeskalveren	IV-2
Projectleider	:	Machiel Blok	
Versie	:	2006, finaal (28 november 2006)	
Looptijd	:	2006 – 2009	

INHOUDSOPGAVE

1. UITGANGSITUATIE.....	2
2. VRAAGANALYSE EN -STELLING	2
2.1 ALGEMEEN	2
2.2 VOEDING IN RELATIE TOT DE GEZONDHEID VAN HET MAAGDARMKANAAL.....	3
2.3 VOEDING IN RELATIE TOT WELZIJN	3
2.4 ZUIVELVERVANGENDE EIWITBRONNEN.....	4
2.5 STIKSTOFBENUTTING IN RELATIE TOT HET MILIEU	5
3. DOEL- EN TAAKSTELLING	5
4. BELANGHEBBENDE PARTIJEN	6
5. RANDVOORWAARDEN EN AFBAKENING	6
6. AANPAK EN WERKWIJZE	6
7. ORGANISATIE.....	7
8. COMMUNICATIE	7
9. BEGROTING VAN BATEN EN LASTEN	8

1. Uitgangssituatie

In de Strategische toekomstverkenning PDV 2006 – 2010 (november 2005) is gemeenschappelijk onderzoek onder de noemer “innovatie en ontwikkeling” als een speerpunt voor de komende jaren benoemd. Hiermee wordt de aandacht voor dit thema in de achterliggende jaren gecontinueerd, maar wel met doorvoering van een aantal wijzigingen in werkwijze en prioriteitstelling.

De *kaders* voor innovatie en ontwikkeling zijn vastgelegd in Programma IV “Innovatie en ontwikkeling 2006 – 2009”. In dat programma wordt ondermeer voorzien in activiteiten m.b.t. voedingsonderzoek vleeskalveren ten laste van het Fond onderzoek en ontwikkeling vleeskalversector (FOOK). Dit projectplan voorziet in een concretisering van dit onderzoek en de daarbij te hanteren werkwijze en in acht te nemen kaders.

Uitgangspunt is enerzijds de **Strategische toekomstverkenning PDV 2006 – 2010** (november 2005) en anderzijds de in november 2005 vastgestelde nota m.b.t. **Prioriteiten voedingsonderzoek vleeskalveren 2006 – 2007**.

Dit projectplan moet nadrukkelijk in samenhang met het voorgenoemde *programma* worden beoordeeld.

2. Vraaganalyse en -stelling

2.1 Algemeen

Gezien het feit dat binnen de relatief kleine kalvermelksector (bestaande uit enkele grote en enkele kleinere voederproducenten) verschillende bedrijven over eigen onderzoeksfaciliteiten beschikken en/of zelf ook bij derden in bedrijfsspecifiek onderzoek investeren, komt voor gemeenschappelijke financiering door PDV alleen zgn. precompetitief onderzoek in aanmerking.

Er zijn **gemeenschappelijke** vraagstukken die voortvloeien uit maatschappelijk relevante onderwerpen. Het gaat daarbij om de ‘license to produce’ van de veehouderij en de voorliggende schakels (o.a. de diervoedersector) en de vervolgschakels.

Ook blijft er behoefte aan **gemeenschappelijk** onderzoek waar de individuele kalvermelkproducenten niet zelf de faciliteiten hebben, dan wel de (onzekerheid betreffende de) kosten daarvan in relatie tot de output te hoog zijn. Het gaat hierbij veelal om meer fundamenteel-strategisch onderzoek. De vertaling van de resultaten naar de praktijk door meer toepassing- en praktijkgericht onderzoek ligt nadrukkelijk in de competitieve sfeer en leent zich in beginsel niet voor gemeenschappelijke financiering.

Bijkomende argumenten voor gemeenschappelijk onderzoek zijn:

1. Betrokkenheid bij vraagstukken van gemeenschappelijk sectoraal belang betekent dat *invloed* kan worden uitgeoefend *op de ontwikkelingen en beleidsbeslissingen* door de nationale overheid en/of de EU op de betreffende terreinen;
2. Het biedt voor bepaalde onderwerpen met grote sectorale belangen de mogelijkheid om krachten te bundelen om *eenduidig – en daarmee krachtig – beleid* richting overheid en maatschappij te kunnen formuleren;
3. Het gezamenlijk financieren van gemeenschappelijk onderzoek is ook *financieel effectiever*, vooral wanneer sprake is van complex onderzoek, de noodzaak tot het gebruik

van dure methoden en technieken, een lange periode van return on investment, of juist het snel kunnen kopiëren van kennis door sectorgenoten.

Met betrekking tot het gemeenschappelijke voedingsonderzoek vleeskalveren zijn de hierna volgende onderzoeksthema's en subthema's aan de orde:

1. voeding in relatie tot de gezondheid van het maagdarmkanaal;
2. voeding in relatie tot welzijn;
3. zuivelvervangende eiwitbronnen;
4. stikstofbenutting in relatie tot het milieu.

2.2 Voeding in relatie tot de gezondheid van het maagdarmkanaal

Het per 1 januari 2006 van kracht geworden volledige verbod op het gebruik van antibiotica als toevoegmiddel (AMGB's) in diervoeders, zal (mede gelet op wat eerste signalen) naar verwachting bij vleeskalveren leiden tot een verhoogd risico op het optreden van gezondheidsproblemen (vooral dysbacteriose).

Sinds 2003 is er bij de kalvermelkproducenten behoefte aan gemeenschappelijke onderzoeksprojecten om aan deze situatie (o.a. door ontwikkeling van alternatieven voor AMGB's) het hoofd te kunnen bieden.

1. Daarbij gaat het enerzijds om goede en reproduceerbare indicatoren voor het optreden van darmschade en dysbacteriose.
2. Vervolgens is de vraag hoe – vooral via voedingsfactoren – een snelle ontwikkeling van een stabiele flora kan worden bewerkstelligd, zodat (potentieel) pathogene micro-organismen door de hoge kolonisatieresistentie geen kans krijgen.
3. Hoe kunnen de functionele en structurele eigenschappen van de darmwand (onder andere de mucuslaag), vooral tijdens de meest kritische fasen, worden geoptimaliseerd dan wel de 'aanslag' daarop tijdens deze fasen worden geminimaliseerd.
4. Hoe beïnvloedt de in het lumen aanwezige microflora het immuunsysteem, en hoe dient de ontwikkeling van het immuunsysteem (zowel humoraal als cellulair; zowel diffus en georganiseerd in lymfeklieren, zoals Peyer's patches) te worden beïnvloed met het oog op de gewenste respons op een eventuele translocatie van antigenen.

Vanuit een oogpunt van efficiënt inzetten van financiële middelen kan het zinvol/wenselijk zijn onderzoek bij biggen, dat ook expliciete waarde heeft voor vleeskalveren, mee te financieren vanuit het FOOK. Daarnaast kan *in vitro* onderzoek e.d. dat zowel voor vleeskalveren, biggen als pluimvee relevant is gezamenlijk vanuit het FOOK en FVO worden gesubsidieerd. De wens aan te sluiten bij relevant onderzoek bij andere diersoorten betreft daarnaast vooral het bij vleeskalveren toepassen van elders ontwikkelde technieken en concepten. In dat kader is er bij de kalvermelksector interesse naar mogelijke praktische toepassingen van nieuwe ontwikkelingen als genomics, proteomics en metabolomics.

Meer expliciet is er binnen de kalvermelksector interesse in de mogelijkheden hoe via de voeding de microflora en – daardoor - de (dikke darm)fermentatie te sturen zijn en wat daarbij de werkingsmechanismen en de toepassingsmogelijkheden van prebiotica zijn.

2.3 Voeding in relatie tot welzijn

Er is in de afgelopen jaren al veel onderzoek gedaan naar de relatie voeding – welzijn. Na afronding van een omvangrijk – door de Europese Commissie gesubsidieerd - onderzoeksproject in 2000, is een groot aanvullend (nationaal) onderzoeksproject ('Optimalisering ruwvoer-

strategie') uitgevoerd. In dit project is vooral gekeken naar de invloed van verschillende ruwvoerders op onder andere de ontwikkeling van de voermagen en andere welzijnsgerelateerde aspecten, zoals het optreden van lebmaaglesies. Samenhangend met het, ter verbetering van het dierwelzijn, verstrekken van ruwvoerders waren er ook vanuit de zoötechnische invalshoek vragen die meer aandacht vroegen, t.w.:

1. Effecten van dosering en samenstelling (N, NDF, zetmeel en hun resp. afbraaksnelheden) van ruwvoerders, alsook van eventuele technologische behandelingen op pensklimaat en type fermentatie.
2. Bijdrage van ruwvoer aan de energie- en eiwitvoorziening van kalveren. Dit onderdeel wordt vooral bestudeerd door een aio van de leerstoelgroep Diervoeding van WUR, en omvat – naast experimenteel onderzoek - ook aanvullend modelleeronderzoek (aanpassing van het vleeskalvermodel SIMON).
3. Effect van ruwvoerders op de ontwikkeling en samenstelling van de microflora.

Dit project zal medio 2006 worden afgerond. De verwachting is echter dat bij evaluatie van de resultaten wordt geconcludeerd dat, mogelijk met een wat geringere intensiteit, opnieuw vervolgonderzoek gewenst is omdat niet alle genoemde aandachtspunten voldoende zijn opgehelderd.

2.4 Zuivelvervangende eiwitbronnen

Omdat de kalvermelkproducenten niet volledig afhankelijk willen zijn van zuiveleiwhitten als eiwitbron, worden al vele jaren ook wei-eiwhitten en plantaardige eiwhitten verwerkt. Vooral het aandeel plantaardige eiwitbronnen (soja-eiwhitten, tarwe-eiwhitten en ook wel aardappeleiwit) in het rantsoen is – vanwege de snel optredende negatieve effecten op zoötechnische prestaties en diergezondheid – beperkt. Verschijnselen als afwijkend drinkgedrag en een dor haarkleed worden frequent waargenomen bij verstrekking van voeders waarin caseïne en/of magere melkpoeder door andere eiwitbronnen worden vervangen. Er is in de achterliggende jaren veel onderzoek gedaan naar de oorzaken van deze ongewenste effecten. Daarbij is nagegaan hoe en in hoeverre deze geëlimineerd zouden kunnen worden door technologische behandelingen (zuivering, hitte- en ethanolbehandeling, proteolytische behandeling) en is het effect op de excretie van endogeen eiwit aan het einde van de dunne darm onderzocht e.d. Recent is onderzocht in hoeverre het verstrekken van plantaardige eiwhitten leidt tot ontstekingsreacties. Dit onderzoek heeft wel veel kennis gegenereerd, maar heeft er niet toe geleid dat thans bekend is hoe plantaardige eiwitbronnen moeten worden voorbehandeld om op een (vrijwel) gelijkwaardige manier als melkeiwhitten te kunnen worden ingezet.

Gezien het blijvende en – gezien de verdere afbouw van de EU-marktondersteuning van melk(poeder) – zelfs toenemende belang van alternatieve eiwitbronnen, blijft onderzoek hier naar zeer relevant. Dit mede in het licht van een steeds verder verwaarden en isoleren van in de wei aanwezige specifieke eiwhitten (neutraceuticals e.d.).

Gelet op het vele onderzoek dat inmiddels is verricht naar het opsporen van de factoren die verantwoordelijk zijn voor de negatieve effecten die door plantaardige eiwhitten worden veroorzaakt, en het min of meer op dood spoor raken van deze onderzoeksaanpak, is in 2004 het blikveld van het onderzoek verlegd. In plaats van voortgaand onderzoek naar *negatieve* factoren in plantaardige eiwitbronnen, is toen de vraag centraal gesteld welke *positieve* factoren in melkeiwit (en daarvan afgeleide eiwitbronnen) op welke manier verantwoordelijk zijn voor de goede zoötechnische resultaten. Dit heeft geleid tot een omvangrijke literatuurstudie naar bioactieve componenten in melk (uitgevoerd door ASG). In dit project was sprake van een 50-50 financiering t.l.v. het FOOK en het FVO. Op grond van gezamenlijk overleg van de werkgroepen Voeding Vleeskalveren (ressortend onder de AOVV) en Nutriëntopname en Darmgezondheid (ressortend onder de AVO) is in februari 2006 aan ASG opdracht gegeven tot het

nader uitwerken van een projectplan voor het (*in vitro*) evalueren van een aantal potentieel perspectiefrijke componenten.

Het voorgaande laat onverlet dat ook perspectiefrijke ideeën kunnen worden aangereikt die zijn gericht op het nader onderzoeken, identificeren en elimineren van negatieve componenten in plantaardige eiwitbronnen.

De sector realiseert zich dat onderzoek naar bepaalde, hier aan de orde zijnde, sterk fundamentele vragen de draagkracht van de sector te boven gaat. Een mogelijke betrokkenheid van de sector bij dergelijke vragen kan daarom goed ingevuld worden via NWO/STW-projecten, waaraan door de sector naast een adhesiebetuiging tevens een stimuleringsbijdrage gegeven wordt.

2.5 Stikstofbenutting in relatie tot het milieu

Eén van de doelstellingen van het gemeenschappelijke onderzoek is het optimaliseren van de nutriëntenbenutting. Bij het verbeteren van de N-benutting gebeurt dit vooral om de excretie van stikstof, zowel in de vorm van onverteerd fecaal eiwit als in de vorm van ureum via de urine, naar het milieu te minimaliseren.

Bij vleeskalveren is sprake van een onbevredigend lage N-benutting, vooral bij groeiende dieren vanaf ca. 100 kg. Gelet op het feit dat de N-benutting met bepaalde (niet toegelaten) middelen kan worden verbeterd, is de vraag welke metabole en hormonale effecten deze stoffen tot gevolg hebben. Daarnaast is de vraag in hoeverre de N-benutting via bepaalde voedingsmaatregelen verhoogd kan worden.

Ondanks het al lopende onderzoek blijft een actuele vraag welke hormonale en metabole veranderingen vanaf ca. 100 kg verantwoordelijk zijn voor de sterke daling van de N-benutting. Daarom is het de bedoeling om, naast het al lopende onderzoek, een gerichte literatuurstudie te laten uitvoeren naar de mogelijkheden om via voedingsmaatregelen de hormonale en metabole huishouding te beïnvloeden en de N-benutting te verbeteren.

Ook de mate waarin het niveau van de secretie en excretie van endogeen eiwit in het maag-darmkanaal van invloed is op de N-benutting dient binnen dit thema aan de orde te komen. Vanuit het onderwerp 'Stikstofbenutting' ligt er een duidelijke link naar de ammoniakemissie vanuit vleeskalverstallen.

3. Doel- en taakstelling

Het gaat in dit projectplan om een toespitsing van het doel omschreven in Programma IV "Innovatie en ontwikkeling" op het voedingsonderzoek bij vleeskalveren.

Het doel van dit projectplan is: stimuleren en doen uitvoeren van onderzoek van gemeenschappelijk belang voor de kalvermelksector, waardoor een bijdrage wordt geleverd aan kennisontwikkeling ten dienste van een hoogwaardige diervoederbereiding en efficiënte voeding van blanke vleeskalveren, met inachtneming van wettelijke en maatschappelijke eisen voor milieu, diergezondheid, dierwelzijn en productkwaliteit, evenals van de economie.

Het gemeenschappelijke onderzoek dient bij te dragen aan:

1. een voldoende concurrerende vleeskalverenkolom in Nederland;

2. proactief inspelen op maatschappelijke wensen en ontwikkelingen m.b.t. de productie en productiewijze in de veehouderij;
3. het efficiënt en effectief genereren van kennis.

4. Belanghebbende partijen

De belanghebbenden bij het onderzoek zijn primair de kalvermelkproducenten in Nederland.

5. Randvoorwaarden en afbakening

De belangrijkste randvoorwaarden voor gemeenschappelijk onderzoek zijn dat:

1. het niet-competitief van aard is;
2. er sprake is van een gemeenschappelijk draagvlak.

De concrete prioriteitstelling dient plaats te vinden op basis van de volgende kaders:

Economie	Onderzoek dat bijdraagt aan een verbetering van het economische rendement. Het oplossen van maatschappelijk relevante vraagstukken heeft impliciet ook een economische spin off.
Duurzaamheid	Onderzoek dat bijdraagt aan een duurzame veehouderij. Het gaat hier om verschillende aspecten, zoals efficiënte benutting van natuurlijke hulpstoffen; milieuvriendelijk produceren; bevorderen van dierenwelzijn en diergezondheid; verhogen van de maatschappelijke acceptatie.
Kwaliteit	Het gaat hier vooral om voedselveiligheid.
Proactieve opstelling	Door een adequate oriëntatie op de ontwikkelingen proactief en offensief inspelen op nieuwe vraagstellingen.

6. Aanpak en werkwijze

Uitgangspunt is dat het gemeenschappelijk onderzoek primair **vraaggestuurd** is, op basis van prioriteitstelling door de kalvermelksector zelf. Dit betekent dat om de twee jaar de prioriteiten geactualiseerd zullen worden.

De laatste jaren blijkt de in het verleden toegepaste 50-50 financiering steeds moeilijker te realiseren. Daarom zijn voor wat betreft de toekomst de volgende drie opties aan de orde:

Optie 1: Op het moment dat aan een bepaald onderwerp prioriteit wordt toegekend is duidelijk welk instituut voor dit onderwerp het meest aangewezen is. In dat geval wordt gestreefd naar een co-makership, waarbij samen met het instituut de nadere vraagverduidelijking plaatsvindt, en deze in de vorm van een projectbeschrijving gestalte krijgt. In dergelijke gevallen zal het PDV uitgaan van een 50-50 financiering, waarbij van de kant van het instituut de uit andere bronnen beschikbare (strategische) gelden worden ingebracht.

Optie 2: In tegenstelling tot optie 1 is het óf niet (geheel) duidelijk welk instituut het meest geëquipeerd is om een bepaalde onderzoeksvraag op te pakken, óf er zijn verschillende instituten die hiervoor in aanmerking komen. In dat geval is het wenselijk een globale notitie op te stellen met de vraagstelling, het tijdspad, het beschikbare budget en de op te leveren output. Op

basis hiervan worden de instituten gepolst of men 'in' is om in de vorm van co-makership, met een 50% bijdrage door het PDV, verder inhoud te geven aan het onderwerp.

Optie 3: De onderzoeksvraag is zodanig helder dat aan de hand van een door het PDV opgestelde notitie een tender bij daarvoor in aanmerking komende instituten kan worden uitgeschreven. Op basis van de te ontvangen offertes wordt een keus gemaakt. In dit geval wordt uitgegaan van een 100% financiering van het onderzoek door het PDV.

De uitvoering van dit projectplan vindt plaats door de Adviescommissie Onderzoek Vleeskalveren (AOVL) in afstemming met de Kalvermelkcommissie van het productschap.

Voor de looptijd van dit project zijn de eerder genoemde onderzoeksthema's qua prioriteit als volgt ten opzichte van elkaar gerangschikt:

- Prioriteit 1: Voeding in relatie tot de gezondheid van het maagdarmkanaal
- Prioriteit 2: a. Voeding in relatie tot welzijn
b. Melkeiwit vervangende eiwitbronnen
- Prioriteit 3: Stikstofbenutting in relatie tot de N-excretie naar het milieu.

7. Organisatie

De ondersteuning aan de uitvoering van dit projectplan wordt verzorgd door de onderzoekscoördinator van het Veevoederbureau van het PDV. Deze onderzoekscoördinator treedt tevens op als projectleider.

Tabel 1. Benodigde personele bezetting in fte's

Soort projectmedewerkers	Aantal dpu / jaar	2006	2007	2008	2009
Projectleiding	1.220	120	120	120	120
Totaal		120	120	120	120
Aantal direct productieve uren		0,10	0,10	0,10	0,10

8. Communicatie

In het kader van dit project is slechts een beperkte communicatie nodig. Alle relevante resultaten worden aan de Kalvermelkcommissie beschikbaar gesteld, waarin alle belanghebbenden zitting hebben.

9. Begroting van baten en lasten

Tabel 2: Begroting (prognose) van baten en lasten 2006 – 2009 (in €)

	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Baten					
Financieringsheffingen	3.700	7.300	10.800	14.100	
Bestemmingsheffingen	262.500	235.000	175.000	290.000	239.000
Retributies					
Diensten aan derden					
Rente	5.500	6.200	8.600	7.300	15.400
Niet-bestede diensten door derden					
Vergoeding opgedragen taken					
Overige baten					
Totaal baten	271.700	248.500	194.400	311.400	254.400
Lasten					
Personeelskosten	8.400	8.400	8.400	8.400	
Reis-, verblijf- en representatiekosten	1.000	1.000	1.000	1.000	
Huisvestingskosten	500	500	500	500	
Bureaunkosten	400	400	400	400	
Vergaderkosten	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Financiële relaties	250.000	250.000	250.000	252.500	252.500
Diensten door derden	2.100	2.100	2.100	2.100	
Overige lasten					
Doorbelastingen	4.400	4.100	3.800	1.800	5.900
Totaal lasten	269.300	269.000	268.700	269.200	260.900
Resultaat	2.400	-20.500	-74.300	42.200	-6.500
Reserve per 1 januari	173.500	194.000	268.300	223.900	225.800
Vermogensmutaties				2.200	
Reserve per 31 december	175.900	173.500	194.000	268.300	219.300

9.1 Baten

De huidige inkomsten bestaan uit bestemmingsheffingen voor het Fonds onderzoek en ontwikkeling vleeskalveren (FOOK). De heffingstarieven voor het FOOK zijn in 2006 tijdelijk verlaagd om de reserves te laten dalen.

Met ingang van de herziene begroting 2006 is het uitgangspunt voor het bepalen van de heffingsinkomsten weer het kalenderjaar (voorheen 4de kwartaal jaar –x t/m 3de kwartaal jaar x). Dit betekent dat de heffingsinkomsten in de herziene begroting 2006 betrekking hebben op een periode van vijf kwartalen (4de kwartaal 2005 t/m 4de kwartaal 2006). Om die reden zijn de inkomsten in de herziene begroting aanzienlijk hoger dan in de begroting 2006.

Vanaf 2007 wordt voorzien in oplopende baten tot een niveau vergelijkbaar met de lasten.

Voor de basisvoorziening wordt een financieringsheffing ingesteld, die naar rato van de doorbelaste kosten van de basisvoorziening (2006HB 100%, 2007B 75%, 2008P 50% en 2009P

25%) wordt doorverdeeld naar de projecten. Het betreft hier de kosten van de projectleiders en de overige kosten (secretaris, secretariaatskosten, bestuurskosten en vergaderkosten).

Met ingang van 2007 worden de kosten van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) rechtstreeks aan de andere projecten toegerekend (zie paragraaf 9.2). De nog aanwezige reserves per 31 december 2006 zijn naar rato van het aantal fte's over de andere projecten verdeeld. Dit is zichtbaar gemaakt onder de post 'Vermogensmutaties'.

Tabel 3: Ontwikkeling van de bestemmingsheffing (in eurocenten per 1.000 kg product)

	2009P	2008P	2007B	2006B
Productie mengvoeders landbouwhuisdieren (excl. kalveren)	-	-	-	-
Productie concentraten/voormengsels	-	-	-	-
Productie huisdiervoeders	-	-	-	-
Productie kunstmelkvoeders voor vleeskalveren	40,0	36,0	27,0	30,0
Productie kunstmelkvoeders voor overige kalveren	-	-	-	-
Productie gedroogde bietenpulp en groenvoeders	-	-	-	-
Productie vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Handel in enkelvoudige voedermiddelen	-	-	-	-
Handel in vochtrijke voedermiddelen (op ds-basis)	-	-	-	-
Productie van / handel in toevoegingsmiddelen en stikstofhoudende producten	-	-	-	-

9.2 Lasten

De lasten voor dit programma bestaan voor een deel uit personeelskosten en daarmee samenhangende huisvestings-, reis- en verblijf- en bureaunkosten. Binnen het PDV worden daarvoor standaardtarieven aan programma's en projecten toegerekend, gebaseerd op de formatieve inzet voor een programma / project in tabel 1 (zie tabel 4).

Tabel 4: PDV tarieven voor projectmedewerkers op basis van 1 fte

	Projectleider	Medewerker 3	Medewerker 2	Medewerker 1
Aantal DPU / jaar	1.220	1.440	1.525	1.660
Uurtarief (DPU) in €	85	65	45	35
Reis- en verblijfkosten	10.000	2.112	2.112	0
Huisvestingskosten	4.700	4.090	4.090	4.090
Bureaunkosten	3.850	3.850	3.850	3.850
Opslag HPA facilitair ¹	25%	25%	25%	25%

De post 'vergaderkosten' omvat de feitelijke vergaderkosten van de Adviescommissie Onderzoek Vleeskalveren. Vooralsnog wordt in de komende jaren uitgegaan van het bedrag in de begroting 2006.

De kosten opgenomen onder 'financiële relaties' hebben betrekking op subsidies e.d. voor onderzoeksprojecten door kennisinstellingen. Een globale specificatie is opgenomen in tabel 5.

Tabel 5: Specificatie financiële relaties

¹ Opslag op basis van de personeelskosten (= uurtarief * aantal dpu/jaar)

Financiële relaties	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Voeding - gezondheid maagdarmkanaal	125.000	125.000	125.000	150.000	100.000
Voeding en welzijn	50.000	50.000	50.000	50.000	100.000
Zuivelvervangende eiwitten	40.000	40.000	40.000	50.000	40.000
Kwaliteitsonderzoek					10.000
Voeding en milieu	35.000	35.000	35.000		
Overige				2.500	2.500
Totaal	250.000	250.000	250.000	252.500	252.500

Met ingang van de herziene begroting 2006 worden de ondersteunende werkzaamheden van het HPA rechtstreeks aan de programma's en projecten toegerekend door een vast toeslag op de personeelskosten (25%). Deze zijn opgenomen onder de post 'diensten door derden'.

De kosten van de basisvoorziening (vanaf 2006 herzien) en – vanaf de begroting 2007 – van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) zijn verdeeld over alle projecten die gebruik maken van de voorzieningen die in de genoemde projecten worden geboden. Deze bedragen zijn opgenomen onder de post 'doorbetalingen'.